

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. maja 1886.

Letnik XIV.

Govor g. poslanca Kluna o ženitovanjskih oglasnicah v 61. seji državnega zbora dne 5. maja.

Visoka zbornica! Pred nami ležeči predlog peticijskega odseka, kateri visoki zbornici priporoča o prošnji okrajnega zastopa v Winterbergu na Českem zaradi omejitve dovoljenja ženitve na dnevni red prestopiti, me napolnuje zaradi pridejanega podpiranja s posebno zadovoljnostjo (veselost na desnici), ker s sprejetjem tega predloga je odločno razsojeno, da ta reč ne gré odločevati državnemu zboru, ampak ta pravica gré le deželnim zborom. Zaradi tega opuščam tudi kak dotični predlog staviti, vendar si ne morem kaj, da bi v tej zadevi, ki je za ljudstvo toliko važnosti, visoki vladi pri sedanjih prilikah ne priporočal nekterih točkov v prav resen prevdarek.

Bil je čas, ko je visoka zbornica in vlada o tej pravici vse drugače sodila. Leta 1863 namreč je bil sprejet od zbornice poslanev načrt postav, zadevajoč odpravo političnih ženitovanjskih oglasnic, ktere so bile od l. 1850 do l. 1863 v navadi tudi v tistih deželah, v kterih postavno niso bile opravljene, kateri je bil pa od gospodske zbornice zaradi pomislika kompetence zavrnjen, ker reč je delo deželnega postavodajalstva.

Temu l. 1863 izrečenemu načelu se toraj s sprejetjem današnjega predloga pritrduje tudi od te visoke zbornice ter bode vsaki dvom kompetence s tem odstranjen, da se ta zadeva deželnim zborom izročuje. Visoka vlada bila je že enkrat tega mnjenja; ker je l. 1868 postavni načrt, tikajoč se odstranjenja ženitvenega dovoljenja, predložila ne več državnemu zboru, ampak deželnim zborom ter je bil od večine teh tudi sprejet. Slabi nasledki tega odstranjenja nastopili so pa tako kmalo in tako očitno, da se je že takoj v naslednjih letih čutilo vedno bolj razširjajoče se gibanje po vseh deželah, kjer je bilo odstranjeno politično ženitovansko dovoljenje, da so se toraj v raznih deželnih zborih stavili dotični predlogi ter so bili od nekterih deželnih zborov tudi sprejeti primerni postavni načrti. Od kranjskega de-

želnega zbora je bila sprejeta taka postava že l. 1871, a žalibog ni bila potrjena.

L. 1880 je bil vnovič dotični predlog stavljen, a od tedajne večine deželnega zbora zavrnjen. Leta 1883 bil je tak predlog ponovljen in pri obravnavi tega deželnemu odboru naročeno, da naj se obrne do visoke vlade s prašanjem, ali se predloženi načrt postav smé nadejati pritrjenja ali pa so in kake spremembe pri tem potrebne.

Z enakim prašanjem obrnil se je l. 1883 deželni odbor Solnograški na visoko vlado, ktera je na oboje prašanje skoraj da z enakim odlokom odgovorila, s kterim pa ni bil zadovoljen niti deželni zastop solnograški, niti kranjski.

Očitno zavzet je dvom visoke vlade zaradi prašanja kompetence, s kterim na oboji prej omejen dopis izjavlja, da prašanje, če se smé tako omejenje tam, kjer ga sedaj ni, po poti deželnega postavodajalstva vpeljati, potrebuje še resnega prevdaranja.

Če toraj visoki državni zbor s pravilnim sklepom obravnava te zadeve odbija ter jo prisoja odločno deželnim zborom, bo tako postopanje, tako jaz mislim, gotovo mnogo pripomoglo, da vladne dvome zatara, ter vlado k večji nasprotni blagovoljnosti nagnilo, kakor je bilo to do sedaj.

Dalje misli vlada z omenjenim dopisom, da omejenje zakonov ni času primerno ter se le težko strinja z duhom ustavnih državnih postav o splošnih pravicah državljanov.

Ne tajim, da taki pomisliki imajo nekakšno opravičenje; a mogoči so vendar primerjeji, da se mora tudi kaj „času neprimernega“ skleniti in vpeljati. Tu Vas opominam na omejenje obrtne postav z dokazom sposobnosti, na nedeljsko praznovanje, na omejenje dela žensk in otrok na gotov čas, kar se je dozdevalo mnogim strankam te visoke zbornice času jako neprimerno. A taka omejenja so bila za rešenje malega obrtništva in za varstvo delavcev označena od dotičnih obrtnih krogov kot nujno potrebna ter od visoke zbornice in vlade sprejeta brez obzira na to, da so bila od velikega

dela zbornice, od opozicije namreč označena kot času neprimerna. Opominam Vas dalje na postavne načrte proti socijalistom in anarhistom, kateri so visoki zbornici predloženi v posvetovanje; mar li bode kdo hotel zatrdovati, da so po teh postavnih načrtih nameravana omejenja postavno zagotovljenih prostost času primerna ter z duhom državnih ustanovnih postav o splošnih pravicah državljanov zedinljiva? A nujno potrebna so zaradi vedno bolj očitnih prizadevanj anarhistične in socijalistične stranke in vlada bila bi kriva prav kaznivrednega zanemarjanja svojih dolžnost, če bi se za odstranjenje in zatrenje anarhističnih naklepov potrebnih pomočkov ne poprijela ter se hotela v opravičenje svojega postopanja z izgovorom pomagati, da so taka omejenja času neprimerna ter z duhom državnih ustavnih postav nezedinljiva.

Res pravi vlada, tako v odloku do kranjskega, kakor do solnograškega deželnega odbora, da nikakor ni dokazana nujna potreba postavnega omejenja prostosti o sklepanju zakonov. Jaz pač ne vem, kaka znamenja in reči bi se morale primeriti, da bi visoka vlada pripoznala omejenja zakonov za dokazana.

(Konec prih.)

O poštni hranilnici.

Na podlagi postav z dne 28. majnika 1882 je sledečega leta sred januarja začela delovati državna hranilnica. Vsled § 20 rečenega zakona mora vodstvo imenovanega zavoda izdajati natančen pregled o poslovanju. Prvi obširni račun izšel je za l. 1883 in 1884 ob enem. O tem smo govorili o svojem času.

Danes imamo pred seboj 314 strani velike osmrke obsegajoče izveštje, kakor ga je državni zbornici letos predložil gosp. dr. Coch, sekcijski načelnik in ravnatelj poštno-hranilničnemu uradu. Poročilo obsega poslovanje za leto 1885, ob enem pa

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebizský.
(Dalje.)

Vetrovec ni spregovoril besede; samo z ramami je zmaknil in niti „z Bogom“ ni rekel svojemu gostu.

Ta dan ni zeman nič govoril, hodil je s po-bešeno glavo, kakor bi nekaj skrbno in pazno iskal. A ko bi ga bil kdo tisti dan vprašal, kaj da išče, odgovoril bi gotovo: „Iščem sinovske ljubezni, iščem sinovske hvaležnosti, iščem sinovske časti!“

Kakor mnogokje, bi te tri bisere morali takrat tudi med lastnostmi českich sinov iskati! Tako jih je pod mnogim takim jopičem, ki se je ves lesketal srebra in zlata, čisto manjkalo; izdani so bili, prodani po ničevi ceni, rekel bi, za slabiji denar, kakor je bilo tistih trideset Judeževih srebrnikov.

Jiříček ni pogledal, kakor da je bi danes zanj ne bilo. Komaj da je odgovarjal in vendar je bil lep dan mesca listopada. Takih je v tem mescu malo.

Pokojne vdove po gospodu svojem ni iskal nik-

dar; videl jo je sicer nekočlikokrat, toda le od daleč. A zmerom se je smejala, kakor bi bila celo preteklost v globino zemlje zalučala. Pri vsem tem se je imela dobro. Na svetu so ljudje, kateri, le da se dobro imajo, žrtvujejo vse za dobro življenje, celo pošteno ime . . . Sinove je tudi videl večkrat; ali nikdar se ni njim usiljeval, ali se pri njih oglašal. Mogli bi si morda misliti, zakaj neki pride, znabiti da bi kaj dobil . . . Plemenitaši so bili takrat na Českem jako radodarni. Gotovo se ni nikoli toliko štipendij ustanovilo, kakor v drugi četrtini sedemnajstega stoletja, nekaj tudi v tretji.

Ali da se snide z ljubljencem pokojnega gospoda pod svojo streho, da se razideta, kakor tujec s tuječem, ki sta se videla prvič, da Hanuša ne spreobrne niti ta dragi spominek za pokojnim očetom, to zemanu ni hotlo iz glave, in bili so trenutki, ko skoraj ni mogel verjeti tega, kar se je v minuli noči v njegovi sobi godilo.

Izvrstne mojstre, hvalevredne učitelje imate! — Vse se dá v človeku predelati, srce z narobe na lice preobrniti, le spomin ostane taisti . . . In kdo je kriv tega? — I no, učitelje imate izborne!

Te besede so bile danes prve, ki so prišle iz zemanovih ust.

„Zato te moram, mila Jiříčka, skrbneje varovati, kakor cvetko, ktere oko še ni videlo!“

VIII.

Pred Slavatovo palačo v Malem mestu pražkem prihajala je kočija za kočijo, jedna krasnejša in bogatejša od druge. Vse se je svetilo na vozéh, kakor kedar se je zbiral plemstvo k kronanju na hračanskem dvoru. Dlaka konj lesketala se je, kakor zrcalo. In kaj je bilo srebra in zlata na jermenih!

V predvežji je izstopala gospoda basnovito opravljena. Gledalčevo oko ni vedelo, ali naj gleda prej te obraze, ali ta dragocena oblačila. Na srečo gledalcev ni bilo preveč. V Pragi so se bili takrat sličnih prikazni že privadili; marsikdo bi rekel, da so se jih naveličali, presitili. Za Rudolfa so gledali po ulicah še večji luksuz, še večje razkošje, in takrat so vendar veliko mirneje dihal. Nikomu niti v sanjah ni prišlo na misel, da bi se vsuli v domačo zemljo, kakor toča, in da pojde pred njimi groza, kakor pred angeli, trobečimi na vseh oglih sveta, da se bliža sodni dan. Nikdo bi toraj ne verjel, da so mogoče reči, ki se godé zdaj dan na dan.

Bližal se je naglo advent, kteremu so tudi n-latinci rekli „tempus clausum“, t. j. čas, ki je zaprt

razkazuje podatke tudi iz prejšnjih dvoje let, tako da ga lahko smatramo kot račun za prvo triletno obdobje obstanka državne hranilnice.

1. Dne 31. decembra 1885 je 4172 pošt nabiralo denar v prid hranilnice, med njimi bilo jih je 2520, kjer so vložniki zamogli dobivati vračila do 20 gold. po takozvanem „kratkem potu“. Ker imamo danes pred seboj že najnovejši izkaz o hranilničnem poslovanju, zatoraj opustimo onega v „izvestji“, ki sega do konca minolega leta, ter ga nadomestimo s tem, ki objavlja stanje državne hranilnice do dne 30. aprila letošnjega leta. Iz istega je razvidno, da se je po Avstriji vložilo 309.320krat za 37.255.378 gold., od tega pride na Štajarsko 14.389 vlog z 1.701.140 gold., na Koroško 4386 za 419.943 gld., Kranjsko 3093 za 485.315 gld., Primorje (Istra - Gorica - Gradiška - Trst) 4877 za 728.539 gold. Izvzelo se je 109.288krat v skupnem znesku 37.402.621 gld.; za Štajarsko odpade 3388 izplačil z 922.123 gld., na Koroškem vrnili so 783krat za 104.557 gld., na Kranjskem 702krat za 114.483 gld., v Primorji pa 2467krat za 799.285 gold. Poštno-hranilnični urad je z vložnino nakupil papirjev za 34.743.000 gld. na lastni račun, za 4.601.450 gold. na rentne knjižice, in za 3.836.600 gld., kar je odposlal vložnikom na zahtevanje. Imeteljev rentnih knjižic bilo je 8211, a vložnih knjižic 522.422, od zadnjih po tekom aprila na Štajarskem izdali 371, izplačali 275, na Koroškem 138, vrnili 172, Kranjskem izdali 65, izplačali 129, v Primorji izdali 257, izplačali pa 153. Od dne 12. januarja 1883 do konca aprila se je 6.955.414krat vložilo za 488.892.640 goldinarjev 66 kr., a vrnilo 1.893.103krat v skupnem znesku 455.053.341 gld. 95 kr.

2. Vloge. Prvo leto izdali so 409.940 knjižic, drugo 144.406, tretje 127.542, skupno toraj 681.888, od teh so izplačali 187.621 knjižic. Iz tega se vidi, da je samo prvo leto bilo izdanih več knjig, kakor pozneje dve leti skupaj. Vodstvo je že v svojem lanskem izkazu reklo, da se število vložnikov prvega leta mora „abnormno“ imenovati, in je le dokaz, kako potrebna je bila poštna hranilnica, ker samo 345 zasebnih hranilnic ni bilo pristopno širjemu krogu prebivalstva. In samo ob sebi se razumeva, da število na novo izdanih knjižic v sledečih letih ne more biti jednako onemu v prvem letu, ker jeden vložnik sme imeti za svojo osebo samo jedno, jedino knjižico. Sicer pa, če naš zavod primerjamo z znano varčevalnostjo na Francoskem, mora se priznati, da Avstriji ne zaostajajo za Francozi. Naša država ima 22 milijonov prebivalcev, koncem tretjega leta bilo je 494.000 varčevalcev, na Francoskem pa je 37 milijonov ljudi in so v prvem triletnju imeli 540.000 vložnikov. Odkar pri nas obstoji državna hranilnica, se je število vložnikov pomnožilo za 700.000, t. j. s pomočjo poštne hranilnice je v dōbi troje let ravno toliko oseb stopilo v kolo varčevalcev, kakor pred tem v 12 letih. Pristaviti se pa mora, da so zasebne hranilnice enakomerno napredovale in da jim toraj državna hranilnica nič ni škodovala.

3. Odpovedi. Nikdo ne bode dvomil, da število odpovedij mora rasti s številom vlog. V zadnjih treh letih je n. pr. „Prva avstrijska hranilnica“ na Dunaji imela vlog za 118 milijonov gld., izplačil pa za 113 milijonov, vse avstrijske zasebne hranilnice

752 milijonov vlog in 722 milijonov izplačil; v državno hranilnico francosko so 231 milijonov frankov vložili, a 121 milijonov izvzeli; italijanska poštna hranilnica vzprejela je 260 milijonov lir, a vrnila 202 milijonov; angleški poštno-hranilnični urad imel je dohodkov za 40 milijonov funtov, izdatkov pa za 35 milijonov. Državna hranilnica avstrijska dobila je 342 milijonov gold., izplačala 311, toraj nekako na 4 vloge pride 1 vplačilo; sicer pa je povprečna vložnina prvega leta 4 gld. 49 kr. vzrasla do 59 gold. 75 kr.

4. Imovina. V času prvih dvoje let je v hranilnici ostalo čistih 11 milijonov, lani pa 13 milijonov, skupaj 25.141.940 gld. Imovina tretjega leta je za 125 odstotkov večja, kakor ona za prvi dve leti skupaj. Na eno osebo prišlo je na Poljanskem v tretjem letu obstanka hranilnice tamošnje (v avstrijskem računu) po 2 kr., na Francoskem v enakem času po 1 gold. 53 kr., v Avstriji pa 1 gld. 40 kr. Na 1000 prebivalcev v naši državi pride 22 vložnikov.

5. Promet po deželah. Koncem leta 1884 je po državi na 1000 ljudi prišlo 18 vložnikov, lani pa 21. Za naše kraje je l. 1885 razmerje takole: Primorje 16.4 (od 1000 prebivalcev), Dalmacija 6.3, Koroško 20.6, Kranjska 13.0, Štajarska 18.6. Vložnikov število je lani Primorje 10.635, Koroška 7170, Kranjska 6244, Štajarska 22.549. Izkaz gledé starosti varčevalcev se vidi, da je največje število istih med 10.—20. letom, potem 20.—30., za njimi otroci pod 10. letom, od 40. leta število pada nagloma, čez 90 let je v celem 18 vložnikov, na lani prideta le 2. Izmed društev je na Štajarskem-Koroškem-Kranjskem 376 vložnikov, v skupini Tirol-Primorje-Dalmacija pa 492, med prvimi je 33, med drugimi pa 32 šole zadevajočih knjižic. K povspeševalcem za razširjenje poštne hranilnice vodstvo s pohvalo omenja duhovnike, učitelje, uradnike poštne in ostale prometnike in druge pomagalice, da, tudi častniki niso med zadnjimi, ni treba dostavljati.

6. 7. Imetelju vložne knjižice se za vsako posamezno vlogo doloži „prejemno potrdilo“. S tem se doseže, prvič, da se v okolišnji vsaki privari, in drugič, da vložnik zamore dobiti primerno vsoto (za sedaj še 20 gld.) na vsaki pošti, če je opravičena izplačevati „po kratkem potu“. Tega „potrdila“ nimajo v Belgiji, v Italiji, in sedaj na Ogerskem, kjer vložnik zamore dovoljen znesek izvzeti samo na tisti pošti, ki mu je dotično knjižico izdala. Vodstvo konstatuje, da se ni pripetila niti jedna prevara ali pa pomota bodisi gledé vložnikov ali gledé vložnine. Tako izplačevanje bo v prihodnje najprej, kakor do zdaj; dotično vodilo uradnikom priobčujo ravnokar razpošiljana okrožnica.

8. Rentstvo. Trštvo z vrednostnimi papirji, ki so prvlje bili marsikomu nepristopni pa nepoznani, se je v najnovejšem času zdatno razširilo, ker državna hranilnica kupuje in prodaja rečene listine. Vsled tega sedaj „rentaša“ zaslediš celó med onimi krogi ljudstva, kjer bi ga sicer ne bil našel z Dijonogovo svetilnico. Bodoč, da imamo pred seboj skrajša omenjeni račun za mesec april, naj v tem obziru posnamemo sledeče podatke. Rentne knjižice je do konca pretečenega meseca imelo 210

trgovcev in 215 pomočnikov istih, 44 fabrikantov in 214 delavcev po tovarnicah, 642 obrtnikov moškega in 81 ženskega spola, 252 kmetovalcev in 110 kmetijskih delavcev, 1861 uradnikov in vojakov, 1005 duhovnikov, doktorjev, učiteljev, pisateljev in umetnikov, 1050 dijakov in učencev, 1257 zasebnikov, 717 službenikov, 870 otrok, 183 pravnih osebnosti. Pisati zná 7142 rentašev, 886 istih pa ne.

9. Ček. Vložniki, kateri imajo vsaj 100 gld. imovine v hranilnici, dobijo na zahtevanje knjižico z golicami za nakaznice, „ček“ imenovane. Pri plačevanju časnikov, knjig in drugih dolgov s pomočjo čeka se prihrani poština. In kolikor država, pravi izvestje, na tej strani škode trpi, jo pa odškoduje na drugi strani denar, ki se v hranilnici nabere v prometu s čeki, a tiskovine plačujejo stranke same. Te naredbe se je posluževalo v Primorji 99 vložnikov, na Kranjskem 79, na Štajarskem 298, od tega 57 na slovenskem delu, potem 76 na Koroškem. Več kakor 10 knjig-čekomnic je po naših krajih bilo v Gradcu (85), Ljubljana štela jih je 38, Trst 61, Celovec 27, Maribor 26, Gorica 18, Beljak 18, po ostalih krajih toraj povsod manje od 10 čekomnic. Pri tej točki še naj dostavimo, da je deželni zbor v Galiciji vzprejel predlog, ki vladi naroča, naj ta skrbi za način, da bi se skoz poštno hranilnico zamogli tudi davki plačevati.

10. Osebe. Dne 31. januarja 1885 je pri poštno-hranilničnem uradu delovalo 66 državnih uradnikov, število istih je do dne 31. decembra poskočilo do 90 oseb; razven tega je koncem leta bilo še 52 „uradnikov na odpoved“, potem 258 pomožnih uradnikov moškega in 32 ženskega spola, skupno toraj 382 uradnikov, pak 21 uradskih služabnikov. Da vsi ti svoje dolžnosti natanko in vestno spolnujejo, razvidi se iz poročila, ki pravi, da je najvišje računovodstvo pregledovalo poslovanje hranilnično ter se prepričalo, da je vse v najboljšem redu. Predstojništvo hranilnice pa ni le osebno kontrolovalo delovanje vsakega dne, ampak je tudi petkrat nepričakovano pregledalo vse blagajnice, a ni našlo ni najmanjše pomanjkljivosti.

11. Koristi državne hranilnice, o čemur izvestje nadalje obširno govori, znajo ceniti razni slojevi ljudstva, ker se novega zavoda od leta do leta več poslužujejo. V tem obziru je posebno lepo znamenje to, ker je velik del vložnikov mladih, in sicer do 10 let starih vložnikov je 124.972, med 10. in 20. letom pa 196.933. Kar se posebej šolske mladine tiče, to na Francoskem ne dobi državne podpore nobeno učilišče, ako se ne more izkazati s takozvano „šolsko hranilnico“. Na Ogerskem so jih šolski prijatelji ustanovili že leta 1876, do letos je 23.494 učencev privarčevalo 152.474 gld.; sedaj imajo od dne 1. februarja poštno hranilnico in ministerstvo je naročilo, naj bi se šolske hranilnice povspeševale vzlasti sedaj, ko od nobene šole ni daleč do pošte. Podobno naročilo izdal je v svojem času tudi naš minister za poduk, ali zapovedane še „šolske hranilnice“ niso pri nas tako, kakor na Francoskem.

12. Proračun za leto 1886, kakor ga je ministerstvo pred Veliko-nočjo predložilo državnim zbornicam, izkazuje potrebščine za 537.900 gld., ali vse

za vsa radovanja posvetna in svatovske veselice. Plemstvo hotlo je tedaj še ostale dni dobro porabiti. — Prišel je v Prago Viljem Slavata, Hlumski in Košomberski, kateri je, čem dalje, tem manj zahajal v glavno česko mesto. Ni imel sicer navade, plavati v denarjih, ali imenitno je živel zmirom. In zato je povabil vse plemstvo, bivajoče v Pragi, da bi ga danes zvečer počastilo s svojim pohodom. Prijaznost vzlasti, katero je gojil cesar Ferdinand III. do svojega kancelerja, bila je vsakemu zadostno znana, in tudi tako ni bilo nobene, kateri bi ne bil, če je le mogel, sprejel Slavatovega povabila.

Drugače pa je postajal gospod Slavata od dné do dné čudnejši; mučila ga je pogosto ta misel, da je mila njegova pokojna ženka v vicah, dokler ne bo čez nekaj let dočakal, da bo nje duša po tretji sv. maši „kakor bel ptiček z oltarja zletela“.

Tudi je hotel na sijajen način proslaviti pomirjenje in spravo med Adamom Jurjem z Martinicem in med seboj s tem, da je postal Slavata prvi kancler, Martinic pa je z njim delil opravilo českega kancelarstva. (Dalje prih.)

Črna suknja.

Tudi jaz sem bral o „črni suknji“ v „Ljubljanskem Zvonu“, dasiravno ga navadno ne berem; mislil sem si nekaj pri oni „črni suknji“, katero je „Ljubljanski Zvon“ svojim bralcem in vsemu slovenskemu svetu podal kot „Ueberzieher“ v sedanjem mrzlem času. In, ako hočeš, dragi mi „Slovenec“, Ti pa hočem po tistem (samo za naju dva) povedati one svoje misli s tem dostavkom, da — če se potem po svetu raznesó, jaz nisem kriv, Ti pa tudi ne, storiva le vsak svoje; če pa veter po bičevji šubori: „Rex Midas habet aures asininas“, kaj moreva zato!

„O črna suknja!“ — sem si mislil, „kaj boš rekla pa Ti onim svojim „Zvonarjem“? Jaz odkritosrčno rečem, da „vse one“ vidim v nepovljnem stanju.“

„Zvon“ zakriva z Vami svojo senco! „Zvon harmonizuje z Vami svoj zamolkli glas! Nič družega, ko prav „ponižna“ (?) stafaža!! Pač si bolje ni mogel „Ljubljanski Zvon“ postljati in si storiti boljše reklame za svoj „jarm“! za svojo

„vrv“! Naj mu le dalje še „ziblje“ njegov jarm in „vleče“ njegovo vrv — črna suknja! Tú je „Zvon“ podelil krasno plačilo „svojim Zvonarjem.“ Dober tek!

„O črna suknja!“ sem si mislil, „kaj boš rekla ali si mislila pa ti, slavna deželna vlada?“

Komaj je preteklo dobro leto, odkar je slavna deželna vlada po stolnemu kapiteljnu duhovnikom po deželi zaukazala, naj bolje obdeljuje npravnostno stran zapeljanega ljudstva. In čuj! V neki pesmi Stritarjevi je brati, da so po besedah sv. pisma zemske nadloge nam znamenja Božje ljubezni; potem ogleduje pesnik na zemlji le nadloge in nič družega, kakor nadloge, in zato zdihne slednjič v tem pomenu: „Nas-li ne ljubi Stvarnik morda preveč?“ Je-li brati kje grše bogokletstvo?

Slavni gosp. profesor! Niste-li Vi služen tudi onemu ukazu slavne deželne vlade? Niste-li tudi Vi poklicani kot človek, kot ud človeške družbe, kot kristijan, osobito kot učitelj mladine in vrednik, res tudi v vesti zavezani, skrbeti za npravnostno stran ne le svojih učencev, ampak vsega občinstva, bratov, sester „svojih“? In ko duhovnik,

to se bode, kakor že v pretečenem letu, prikrilo z lastnimi dohodki v uradu, vrh tega bode še letos preostalo čistega dobička za 462.000 gld., s tem se bo državni blagajnici začelo povračevati posojilo s katerim je državna hranilnica začela svoje, kakor podoba kaže, plodonosno delovanje. K—a.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. maja.

Notranje dežele.

Slovanski poslanec isterski, dr. Vitezič, je letošnjo spomlad v državnem zboru v sijajnem govoru opozarjal svet na velike krivice, ki se godé slovanstvu po Istri. Navajal je dogodke iz pravosodnega življenja, kakoršni bi bili le v Turčiji, nikakor pa ne ondi mogoči, kjer še dvoglavni orel žezlo in meč pravice drži. Najmanjša nedostanost, kar jih je Vitezič tedaj navajal, je bila ta, da pomorska in trgovinska sodnija v Trstu kratko in malo ni hotela sprejemati slovanskih vlog in je tako moralno in fizično slovanski urad Koparske hranilnice prisilila, da je morala slovanski vlogi pridejati tudi italijansko prestavo. Kaj takega, nadjamo se, da se v Trstu ne bo več ponavljalo, kajti voditelj pravosodnega ministerstva, dr. Pražak, je tedaj marljivo poslušal, ko je Vitezič krivice razkrival, ki se Slovanom po Istri in Primorji godé. Takoj je reč v roke vzel in dné 4. aprila poslal je že sedanji predsednik primorske deželne nadsodnije, g. Defacis, ki ga hvalijo, da je pravičen, hranilnici v Kopar dekret, ki se takole glasi: „Vsléd naredbe visocega pravosodnega ministerstva dné 13. marca t. l. vrača se priložena vloga s prilogami vred načelnistvu hranilnice in posojilnice v Kopru s pristavkom, da je visoko ministerstvo pravosodja potrebno zaukazalo, da se točno izpolnujejo predpisi, obstoječi za sodnije na Primorskem gledé prejemanja slovanskih ulog.“ Slovenci poprimite se tega odloka, ki sicer ni nov, temveč se le ponavlja prejšnjih odlokov, za ktere so se pa v Trstu in po Istri ter drugod po Primorskem prav tako malo brigali, kakor drugod. Le zahtevati je treba na pravem mestu, pa se marsikaj doseže; ondi moramo trkati, kjer nas bo minister slišal, če hočemo, da nam kaj dá. Zlasti pa je treba v državnem zboru govoriti ter resnične naše razmere razodevati, kakoršne so; nekaj zmirom pomaga.

Slovanom v Trstu se vedno še neče položaj na bolje zasukati, če prav si na vse strani pošteno prizadevajo, da bi dospeli do svojih pravic. Lahki jih pesté in jih bodo, dokler se ondi politično obnebeje popolnoma ne spremení. Kolikokrat se pač že lastno šolo zahtevali za svojo deco, a vselej zastoj in ko je letos stvar prišla v državnem zboru na razgovor, bil je Tržaški poslanec Burgstaller celó tako nesramen, da je ondi javno trdil, da Slovenci v Trstu ne potrebujejo slovenskih šol, ker jih imajo že po okolici za potrebo. Čudno; menda vendar ne bodo Tržačani zahtevali, da bi slovanski mestnjani svoje otroke venkaj na kmete po okolici v šolo pošiljali! To bi bilo prav tako, kakor če bi naša nemška gospóda pri nas zahtevala, da naj Slovenci svoje otroke v Šiško, v Rudnik ali pa k Mariji Devici v Polje v šolo pošiljajo, če se hočejo slovanski učiti. Več deset tisoč živi Slovanov v Trstu, ki so zvesti avstrijski državljanji od prvega do poslednjega in tem se morajo slovenske šole dati. Da so večinoma revnega stanú, no, kaj morejo za to? Sreča posebno Slovincem navadno ni tolikanj mila, da bi vsacega že pri rojstvu v zlato zibelko položila! Bogatih stricev v Ameriki pa tudi nimamo veliko, da bi se

nadjali kdo zná kake bogatije po njihovi smrti. Navsezami smo toraj le na delo našega uma, na delo pridnih rok. Kljub temu se nam pa ne smejo pravice zadržavati, kar se pa v Trstu skoraj vedno godi. Nasilstvo, s katerim Lahí Slovanstvo vdušiti namerajo, bruhnilo je nedavno zopet iz novega na dan. Naščuvali so vlado, da je izdala odlok, da naj se odslej nadalje slovenska imena Vrdela, Škedenj itd. kolikor moč redno prezirajo v javnosti in namesto njih rabijo le laška: „Quardiella“, „Servola“ itd. To je vendar že več kakor silovito in pač skrajni čas, da Tržaškim Slovincem začne sijati milejše solnce pravičnosti!

Ali imajo občine pravico z občinskim denarjem nemški „Schulverein“ **podpirati**? Ne, nimajo je! To se je dokazalo sedaj jako jasno na Štajarskem. Občina Ormož sklenila je leta 1881 enkrat za vselej 20 gld. iz občinske blagajnice „Schulvereinu“ darovati, da bi tudi ona deležna postala njegovega sadu. Občanom se je pa ta sklep občinskega odbora prikrival s tem, da tedanji odbor že več let ni napravil nobenega občinskega računa. Okrajni zastop, kateri je za ta brezvestni sklep o podpori nemškega „Schulvereina“ zvedel, jel je strogo tirjati na podlagi postave občinski račun, v katerem je bilo res izkazanih 20 gld. nemškemu „Schulvereinu“ v podporo. Okrajni zastop je takósnemu samovoljnemu postopanju takoj ugovarjal in pritožbe so se pričele na obeh straneh, ki so šle celó do ministra. Minister je mignil okrajnemu glavarju in ta je s posebnim dekretom dne 24. aprila t. l. reč tako rešil, da ne Ormožka in ne nobena druga občina nima pravice občinskega premoženja za druge reči rabiti, kakor izključljivo le za občinske namene, kar se vendar umé samo ob sebi. Okrajni glavar opiral se je pri tej določitvi na več paragrafov, ki so še vedno veljavni. Da „Schulverein“ ne spada med občinske potrebe, je brez posebnega dokaza razvidno. Dotični odborniki bodo imeli prej ko ne radost darovanih 20 gld. iz svojega žepa v občinsko blagajnico povrniti. Spodobí se jim!

Vnanje države.

Med **Vatikanom** in **Parizom** ni razpora zaradi nunciature v Peking-u. Francoski ostane pokroviteljstvo kristjanov na Kitajskem, kljub temu, da bode posebna papeževa nunciatura v teh krajih. Načelno se to ni spremenilo, le način porazumljenja so iskali pri spremenjenih okoliščinah.

Grki si še vedno z ognjem igrajo in se ne zmenijo za svarenje skupne Evrope, da se bodo opekli, če ne ubogajo. Kakor je sedaj stvar zamotana, Evropi res ne bo drugega kazalo, kakor trmoglave pritlikovce starih velikanov v strah vzeti. Pred Pirej se bodo pripeljali vojni parniki velesil in pred druge luke, ktere bodo kar od kraja obkolili in zaprli; če bi pa še nič ne opravili, začeli bodo tudi mesta pokoriti, kar bi Grkom izvestno ne bilo na korist in ne na slavo. Če že ne bo drugače, bodo velesile, kakor se čuje, rajši dovolile, da se Grki in Turki na suhem ob meji nekoliko spraskajo, kakor pa da bi jim mesta razsipale. Na vsak način bi pa v tem slučaju velesile skrbale, da bi se ogenj ne razširil dalje po Balkanu. Vojska, ktera je skoraj neizogibljiva postala, menda niti toliko časa ne bo trajala, kakor lansko leto boj med Srbi in Bolgari. Naj se komedija že zasúče, kakor ji drago, Grkom se bodo danes ali jutri, če prav prepozno, oči odprle, da so se jako motili, kedar so zaupajoči na angleško podporo jeli lansko leto po puškah segati. Angleži so sedaj v zvezi z Avstrijo in Nemčijo odločno svojo barvo pokazali in zahtevajo, da se mora orožje takoj brezpogojno odložiti, če hočejo z Evropo prijatelji ostati. Avstrija ima pač vzroke, da se je Angležem pridružila, ki izvirajo iz njene balkanske politike. Nemčiji pa Francozi kljubujejo, ki so se zadnje dni za Grke bolj zanimati jeli, kakor vsaka druga velesila.

spolnovaje svoje dolžnosti, ugovarja Stritarjevi, ga Vi po prof. Trstenjaku imenovani „lepi (?) knjigi“ zovete „priprostega kmeta“? „črno suknjo“? In káko imate Vi? Videl sem Vas tudi v črni suknji že! In kaj ste potem Vi? „Preoblečen kmet“!

„O črna suknja!“ sem si mislil, „kaj boš rekel k tej izjavi pa ti, slovenski narod?“

Glej! narod moj! „Zvon“ te povzdiguje, priličuje „črni suknji“, „suknji“, ki se je toliko let trudila po šolskih klopéh in se zdaj še trudi pri svoji mizi! Se ne boš-li, narod moj! sramoval „takih“ svojih učencikov, ki z vso svojo požrtvovalnostjo in z vsemi svojimi študijami ne dosežejo več, ko ti, ki še čitati ne znaš ter se trudiš pri plugu? O narod moj! Ti bister kritik na literarnem polji! Veče in gorkeje zausnice še nisi prejel od „svojih zastopnikov“ in „prijateljev“, — kot taki se Ti namreč vrivajo — kakor je ta, s ktero je ob Tvojem ušesu zadel „kembelj“ „Ljubljanskega Zvona“!

„O črna suknja“, sem si mislil, „kaj boš rekla pa ti sama? Nekdaj si slovela, nekda si kra-

sila učilnicé, nekda si budila narod slovenski, ter mu ohranila vero kersčansko, in zdaj? — Zdaj si pa na ramah „slovenskega literata“ izraz in znak „priprostega“ — preoblečenega kmeta!“ Dobro! Od sedaj naprej bom gledal le po pisanih, barvanih suknjah in potem spoznaval bodem učenjake, literate! Bom vsaj videl, koliko „literatov“ bom opazil pri „skupnih“ shodih, pri slavnostih, pri predstavljanjih itd.“ Bo pač moralo vse križem biti „marogasto“, drugače bom videl le „priprostega kmeta“! Tudi lepa hvala za eno vednost več!

„O črna suknja!“ zakličem zdaj, „kaj bodo rekla pa tovarne (fabrike), ko bode vse slovensko „literarno“ razumnistvo kupovalo le barvano robo? Tudi dobro! Bode pa cunja dražja; vsaj volna že tako ni več volna, ampak le še kratke nitke.

Pri tej priliki toliko; če še kaj opazim, Ti bom pa še povedal, dragi mi „Slovenec“, da bova vedela varniše se ogibati črnih, ali po priliki tudi marogastih suknj!

Izvirni dopisi.

Z gorenjskega „Trikota“, 6. maja. Kje je pa ta „Trikot“, poprašuje gotovo radovedni čitatelj, vsaj ga ni v Kozlerjevem zemljevidu? Če potegneš iz Dobrave pri Kropi dve ravni črti, jedno na Kropo, drugo na Kamnogorico in še zadnji dve točki s tako črto zvežeš, dobiš trikot s topim vrhom na Dobravi. Ta trikot znači obseg podružnice sv. Cirila in Metoda, o koje ustanovitvi menda še nihče ni poročal v javnih listih. — Tudi jaz bi ne; kajti si mislim: ako žrtvuješ svoj denar za občekoristno reč, ni treba, da bi moral ves svet zato vedeti. Ker je pa zanimanje za blagonosni razvitek te družbe v prsih pravih domoljubov postalo jako živahno, kar nam potrjuje opravičena radovednost Vašega dopisnika na Dolgem v 99. št. „Slovenca“, poročam tudi jaz, da je dotična podružnica za Kropo, Kamnogorico in Dobravo 17. dné januarja t. l. na ustanovnem zboru v Kropi se rodila, ki šteje do sedaj 4 ustanovnike, 33 letnikov in 10 podpornikov. Ob dobri kapljici v „Jarmovi“ gostilni smo jo krstili za „Kropinsko-Kamnogoriško podružnico“, „birmalo“ pa je deklico visoko c. kr. ministerstvo z odlokom iz 30. marca t. l., št. 4774. Bog daj, da to dete proraste in se razeveté v krepko hčer, ki pomaga zdatno delati svoji materi, o kateri smemo gojiti nado, da bode roditeljsko skrbna in vstrajna v svojem poslu.

V Štangi, 8. maja. Ta celi teden silno mrzla burja brije. Vse je v rasti zaostalo, ker ni gorkote. V sredo je bila slana po dolinah. V četrtek se je videl sneg po strehah. Tudi danes po noči je snežilo, pa sneg se tukaj ni prijel; a po bližnjih hribih se vidi vse belo. Bog nas varuj škodljivega mraza. Drevju do zdaj mraz še ni dosti škodoval, da bi le hujšega ne bilo! Krompirju se pa pozná, kateri je prezgodaj na svitlo prišel.

Domače novice.

(Hudo je zbolel) preč. g. monsignor Andrej Pavletič, papežev kamornik in vodja deželnega ustava za gluhoneme v Gorici. Bolan je na obistih.

(Za načelnika) komisiji za pogozdovanje Krasa imenovan je naš deželni glavar gosp. grof Thurn-Valsassina.

(Ljubljanska posadka) imela je danes zjutraj parado na velikem vežbališču pred svojim kornim zapovednikom, feldcajgmajstrom Kuhnom, ki se je včeraj v Ljubljano pripeljal. V soboto pride menda pa nadvojvoda Rainer brambovce pregledavat. Poslednji odpeljal se je danes iz Celovca v Maribor, Kuhn se pa menda iz Ljubljane v Trst popelje.

(Vodovodni odsek) mestnega odbora pečal se je do sedaj s študijami za napeljavo zdrave pitne vode v Ljubljano in je v poslednji mestni seji napravil posebno sporočilo o vspehih dosedanjih študij, ktere hoče še vstrajno nadaljevati. Tiste so vsestranske in segajo na kemično, geologično, trhnično in finančijelno stran. Poskušnje na kemični strani so pokazale, da je ni kmalo slabše vode, kakor je ravno v Ljubljani v župniji sv. Jakoba. Vodnjaki so večinoma po zemljini vlažnosti v zvezi s stranišči in kanali; kakošna da mora potem voda biti, si lahko mislite. Vsled tega jel se je odsek ozirati po zdatnih studencih, ki niso daleč od glavnega mesta in imajo zadosti izvrstne pitne vode. Našel je dva taka. Prvi bi bil na Ljubljanskem polji med Ježico in Stožico ter bi napeljava njegova v Ljubljano stala 230.000 gold. Drugi je pa jako zdatni in vedno enakomerno topli studenec v Povodji pri Skaručini, ki ima na celem Kranjskem menda najboljšo pitno vodo. Vodovod iz Povodja v Ljubljano veljal bi okoli 400.000 gold. Toliko za danes. Bog daj dotičnemu odseku vstrajnosti, da srečno dovrši svojo nalogo, Ljubljanskim hišnim posestnikom pa tolikanj usmiljenja in ljubezni do gostačev po njihovih hišah, da jim bodo preskrbeli v vsaki hiši vodovod z zdravo pitno vodo.

(Sobotni somenj), ki je bil ob enem tudi mesečni somenj, je bil jako slab. Samo 411 repov živine se je na prodaj prignalo.

(Mraz in slana) poškovala sta letos po celi državi mlado življenje v naravi. Po Ljubljanski oko-

lici je hraščevina kar posmojena. Tudi po Goriškem jim je po furlanski planjavi veliko škodo napravila. (Pri volitvah) v okrajni zastop Mariborski iz vrste velikega posestva štajarskega zmagala je dne 5. maja narodno-konservativna stranka popolnoma. Izvoljeni so bili gg.: Ferdinand grof Brandis, dekan A. Hajšek, župnik I. Heržič, posestniki Karol Hrastnik, Franc Hartner, Kandolini, Anton Geneder in Štefan Hober.

(V Celji) je gimnazijcem strogo prepovedano, obiskovati gostilne s svojimi roditelji. To se sme zgoditi le z dovoljenjem ravnateljstva. Te dui je, kakor se nam piše, neki oče vzel seboj svojega sina-gimnazijca. Prišli so na Teharje. Oče in njegov prijatelj-spremljevalec sta se podala v tamošnjo gostilno, da bi se nekoliko okrepčala, ali — gimnazist je čakal zunaj, ker ni bil poprosil za dovoljenje. Dobro! Kdor je v malem zvest, od njega je pričakovati, da bo se izkazal korenjaka tudi v velevažnih, cerkev in domovino zadevajajočih okoliščinah.

(Ormoški poštar, gosp. Urban Martinc), je bil zaradi žaljenja časti potom zaprtega pisma, ki ga je svojemu nasprotniku, gospodu Miklu, poslal, pri c. k. okrajnem glavarstvu obsojen na 5 gold. globe in pa velikansk nos je dobil od c. k. pošt-nega ravnateljstva, ker se je toliko spozabil in je kot uradna oseba stranki razžaljivo pisal.

(Nemški koroški pevci) napravijo o Binkošti v velenemškem (?) Beljaku velik pevski shod, na katerega jih koroški vladni list z velikim bobnom skupaj kliče. V programu ni nič manj, nego dvanaest mastnih nemških oevirkov! Slovesnost bode vse skozi „deutsch“, kjer se bo le nemška pesem pela iz nemških ust. Pevci sami smatrajo se za prvoboritelje nemške omike in nemških običajev. Pesmi same se bodo glasile „deutsch“, „keck“ in „wohlgemuth“ Nemcem na čast, s čemur hočejo pevci dokazati, da znajo še nemški piti in jesti — o pardon, peti in govoriti. Dalje pravijo, da se nemški pevec še nikjer ni „svetil“, da bi ne bil sam zraven! Z zvesto-nemškim pozdravom in pa z obetanjem, da se bo pela nemška pesem („das deutsche Lied“) se program završuje.

(Postavni načrt o zavarovanji proti nezgodam) pride v državnem zboru še le jutri na dnevni red, ker se je umaknil nekterim še važnejim postavnim načrtom, dotikajočim se gospodarskih zadev.

(Izvestje o poslovanji poštno-hranilničnega urada) za leto 1885 razdelilo se je med državne poslance, nekatere časnike in privatne osebe. Zapo-padek istega je našim bralcem znan iz dotičnega članka-uvodnika. Na tem mestu naj pa povemo, da so v izvestju od strani 127 do 232 navedene po imenu vse posamezne pošte po cesarstvu, za vsaki pojedini kraj izkazano je število izdanih a še neizplačanih, oziroma vničenih „vložnih knjižic“, dalje število vlog in visokost zneska, slednjič število vračil z dotično svoto. Letošnje izvestje ima te podatke za leto 1884 in 1885, lani izdano pa one za leto 1883 in 1884. N. pr. v Ljubljani (mesto) izdali so lani 345 knjižic, vložilo se je 2830krat za 27.155 gl. 82 kr., a vrnilo 628krat za 5505 gl. 79 kr., pred-lanjskim izdali so 268 knjižic, leta 1883 pa 726; na kolodvoru pa 33 + 3 + 5 = 41 knjižic v treh letih.

Razne reči.

— Misijon leta 1885. Med pagane je šlo to leto iz reda jezuitov 35, iz reda sv. Frančiška 38, iz kongregacije sv. Duha, tri družbe D. Marije, iz Nemške misijonske hiše v Steyl-u 3 misijonarji, največ pa iz semenišča vnanjih misijonov v Parizu, od koder je šlo 180 mladih ljudi v zahodno Azijo, da tam nadomestijo vrste po preganjanji umorjenih. Na severnem bregu celne v Avstraliji blizu Palmerstana delajo sedaj jezuitje avstrijske pokrajine s srečnim vspehom. O. Strele nam v zanimivem poročilu razlaga, da se misijonarji niso zastoj trudili, ker divjaki spregledujejo blagre misijona, redno šolsko obiskovanje bode postavilo trdno podlago za bodočnost.

— Patrijarh Azarian, ki je od 4. avgusta 1881 pod imenom Štefan Peter X., patrijarh katoliških Armencev, je dobil od sultana 2. aprila t. l. tako imenovan umeščalni birat, s tem se priznavajo privilegije, ktere je cesarska vlada od nekdanj dajala nemuzelmskim zadrugam.

— „Katholischer Schulverein.“ C. kr. namestništvo je potrdilo pred kratkim pravila tacega društva, ki je osnovano po zgledu nemškega „Schul-reina“. Središčno vodstvo je na Dunaji, v vsakem kraju, kjer je najmanj 15 udov, je farna skupina. Društvo se je 6. t. m. konstituiralo. Prvomestnik mu

je dr. Gašper Schwarz; namestnika sta monsg. Janez Panholzer in dr. Jožef Porzer; perovodji sta profesor Jak. Maister in kaplan Watzger; blagajnik je Janez Heindl, in računovodja Friderik Sixt. Kakor videti, so pri tem društvu duhovniki in neduhovniki. Pokroviteljstvo je prevzel Dunajski nadškof in kardinal dr. Ganglbauer. Deputacija se je poklonila tudi posvečenemu škofu dr. Angererju. Škof v Hipolitu hoče prevzeti pokroviteljstvo društva v svoji škofiji. Društveno vodstvo bode izdalo razglas, v katerem bode vabilo k pristopu in k vdeleževanju. — Nemški „Schulverein“ je sklical toraj med Slovenci „bratovščino sv. Cirila in Metoda“ in med Nemci „Katholischer Schulverein“. — Kakor se vidi, ljudje vendar ne drem-ljejo, kedar sovražnik seje luliko med pšenico.

— Avstrijan Franc Anton pl. Gerstner je prvi gradil železnice na Ruskem; tega je bilo 27. aprila petdeset let, odkar je zgradil prvo železnico iz Petrograda v Carskoje Selo. Spomladi letu 1836. je začel delati in jeseni je že žvižgal hlaon v cesarsko residence. L. 1842. so začeli delati železnico iz Petrograda v Moskvo. — Znano je, kako je car Nikolaj narisal črto, ko mu namreč prineso načrt, vzel je nožnice za sabo, in potegnil ravno črto od Petrograda do Moskve — in delali so potem cesto čez nepristopne gojzde in razprostrena močvirja — a v ravni črti, po najkrajši poti.

— Nihilisti so zažgali cesarski gozd pri Livadiji na Ruskem, ki že tri dni gori. Gozd je v neposredni dotiki z gradom. No, če s tem mislijo caru do živga, so se pač silno zmotili. Napad te vrste je jako priprost in neumen.

— Novo repato zvezdo opazil je v noči dné 30. aprila zvezdar Brook. Mož ima sploh srečo in dober razum, kajti tri dni poprej, na 27. aprila, zasledil je tudi eno repatico. Nova repatica pomika se od izboda proti severu in je menda jako svitla. Vidi se še le po polnoči, kedar izide. Oblačno vreme je bilo uzrok, da se do sedaj repatice še niso sploh videle; so pa menda ravnokar tri na nebu.

— Balon, ki se dá krmariti (voditi). Inženir Capazza, živeč v Parizu, je izumil balon, ki se dá krmariti obvladati. 25. preteklega meseca je povabil Capazza nekaj odbranih, med drugimi Lessepsa, Emila Colo in več udov akademije in se vzdignil z njim v zrak. Veter je bil nasproten, vendar je zrakoplovec preobladal balon vsled na novo sestavljenega padanje-vravnalca (Fallschirm). Ko se je dve uri vozil, je stopil na zemljo v Villepreux-u (Seine et Oise), prav tako, kakor je prej povedal poslušalcem.

Telegrami.

Zadar, 9. maja. Cesarski namestnik Blažekovič došel je semkaj in ga je prebivalstvo sijajno sprejelo.

Krakov, 9. maja. Po vsej zapadni Galiciji padlo je snega čevelj na debelo.

Beligrad, 9. maja. Vlada je pri novih volitvah že sedaj v večini, ako še tistih 40 poslancev k nji prištejemo, ki jih bo kralj sam imenoval. Do sedaj ima vže 100 poslancev, opozicija pa 58.

Atene, 10. maja. Kralj Delyannisove odpovedi ni sprejel, pač pa od njega zahteva, da naj domovino iz zadrege reši, v katero jo je spravil. Delyannis pa le ne odjenja ter na vsak način odstopiti hoče, ker pravi, da se nikakor ne zлага z demobilizacijo.

Atene, 9. maja. Delyanis pravi, da se boji, da bo Turčija blokado porabila na svojo korist in Grško napadla; ker bi njegovo srce kaj takega ne moglo prenašati, se rajši svojemu dostojanstvu odpove.

Atene, 10. maja. Poslaniki peterih velesil poslali so grški vladi sledečo izjavo: „Ker Grški odgovor na ultimatum ni po volji, naročile so velesile zapovednikom eskader, da za vsak grški brod in za celo grško primorje proglase blokado. Le-ta se začinja pri nosu Malia in končuje pri nosu Collona, na severu pa obsega severno državno mejo, otok Eubejo in uhod v Kornitski zaliv. Atenski polk odšel je v Tessalijo.

Canea, 9. maja. „Reuter“ sporoča: Danes se je mednarodno vojno brodovje v grškem vodovji stoječe zaradi viharnege vremena povrnilo v Sudsko luko.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. maja			
Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85	„	40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114	„	60 „
Papirna renta, davka prosta	101	„	75 „
Akoje avstr.-ogerske banke	877	„	— „
Kreditne akoje	287	„	20 „
London	126	„	50 „
Srebro	—	„	— „
Francoski napoleonid.	100	„	3 1/2 „
Ces. cekini	5	„	94 „
Nemške marke	61	„	85 „

Vremensko sporočilo.

Daa	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. zjut.		738.87	+ 8.4	sl. svzp.	jasno	
8. 2. u. pop.		735.75	+14.6	sr. svzp.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.		735.93	+ 8.0	sl. svzp.	jasno	
7. u. zjut.		735.35	+ 6.0	sl. vzh.	del. jasno	
9. 2. u. pop.		734.57	+19.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
9. u. zveč.		734.63	+12.6	sl. svzp.	jasno	

V soboto jasno in lepa onč. Srednja temperatura 10-3° C., za 2-3° pod normalom. V nedeljo oblačno in nekoliko vetra. Srednja temperatura 12-5° C., za 0-3° pod normalom.

Umrli so:

7. maja. Reza Pirc, kuharica, 66 let, Vegove ulice št. 2, pljučnica.

Sprememba prodajalnice.

Usojam si naznanjati visokočastiti duhovščini in sl. občinstvu, da sem svojo

slastičarnico

iz Prešernovega trga št. 2 premestil v Schellenburgove ulice zraven kazine, in da se bode 15. majnika otvorila.

Potrudil se bodem vsakovrstne naročbe za primice in vsake druge svečanosti točno in natančno izvrševati. Za obilen obisk proseč, sem z odličnim spoštovanjem

Ed. Rašek,
slastičar.

Išče se za stranko brez rodbine prijazno

stanovanje

z 2 ali 3 sobami in kuhinjo za čas sv. Mihaela t. l. Ponudbe naj se do 20. junija t. l. pošljejo na upravnistvo „Slovenca“ pod naslovom: „Stanovanje št. 20“.

Št. 8191

Razglas.

C. k. m. d. okr. sodn. v Ljubljani naznani: K zapuščini 20. aprila 1886 umrlega župnika Lovrenca Mazika iz Černuč spadajoči fundus instruktus: hišno, sobno, kuhinjsko orodje in gospodarske reči, vsa živina, obleka, perilo, knjige i. t. d. se bode

13. maja 1886

ob 9. uri v farovžu na Černučah pri očitni dražbi tudi pod cenilom proti takojšnjem plačilu prodajalo.

C. kr. m. d. okr. sodn. v Ljubljani, dné 8. maja 1886.

Telegram.

5000 kosov blaga iz prave čiste Brnske volne za spomladanske in letenske

gospodske obleke,

črne, rujave, sive, temnorujave, rumenkaste, čokoladaste, modre in pisane, vrh tega v vseh modernih barvah po sledečih skoraj na pol zastoj cenah:

Vsaka obleka fine vrste velja le 3 gl. 75 kr. in posebno fina 4 gl. 75 kr., iz najfineje ovčje volne le 6 gl. 25 kr.

Za vsako površnjo suknjo velja blago fine vrste 3 gl. in najfineje 4 gl. 25 kr. Vsako blago je najmanj še enkrat toliko vredno.

To blago je tudi prav posebno priročno za ženske in moške dežniške plašče, in za spalne suknje.

Razven teh imamo v zalogi tudi še nekaj tisoč

blaga iz grbenčene volne

za gospodske obleke

prava čista volna

po najnovejših uzoreh temne kakor tudi svetle barve. To blago, ki je poprej pri tovarnarjih veljalo po 15 gl. prodajam jaz v kosovih po 8 gl. 75 kr. za celo obleko zadosti veliko.

Za največjega moža se naredi iz tega blaga lahko suknja, telovnik in hlače.

Nihče toraj naj ne zamudi ugodne prilike za napravo lepe in poceni obleke, kajti dobiček je na strani kupovalca, zgubo je imel že poprej tovarnar pri konkurzu.

Da sem na strogo solidni podlagi, javno tukaj izjavljam, da vsakemu takoj denar povrnem, komur bi poslano blago ne ugajalo. Vsak si ga toraj lahko brez skrbi naroči.

Ob enem je dobiti ravno tukaj še več tisoč

popotnih pledov

po 3 gl. 50 kr. finih in po 5 gl. 50 kr. najfinejih v sivih, pisanih in sploh v vseh barvah. Ti pledi so med brati najmanj še enkrat toliko vredni, o čemur se bo vsak, kdor ga naroči, takoj prepričal. Le-ti pledi so nezmerno veliki, široki in debeli, toraj se še celo strgati ne dajo.

Razpošilja jih proti povzetju ali predplači pri c. k. trgovinskem sodišči vknjižena firma

J. H. Rabinowicz
izdelovatelj modnega blaga iz ovčje volne (6)
Wien, III. Hintere Zollamtsstrasse 9.